

Expressief talent (K0152)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Ontwikkelen en inzetten van het eigen expressief talent	
Complexiteit:	Typend voor het werken aan expressief talent is het buiten bestaande kaders kijken, denken, exploreren en experimenteren, nieuwe activiteiten in gang zetten en de doelgroep inspireren en stimuleren om te communiceren en gevoel te uiten door middel van o.a. beeld, muziek, taal en beweging. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt hierbij vooral gebruik van haar eigen talenten en van specifieke vaardigheden op het gebied van kunst en expressie. Ze past brede, gespecialiseerde kennis toe van diverse expressievormen en van de middelen, materialen en technieken die daarbij worden toegepast.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met collega's in een team. Ze werkt daarbij zelfstandig en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden en haar eigen aandeel in de samenwerking in het team. Haar werkzaamheden stemt ze af met het team en voert ze uit onder verantwoordelijkheid van een (functioneel) leidinggevende. In voorkomende situaties stemt ze af met naastbetrokkenen en verantwoordt ze haar werkzaamheden en aanpak ook aan hen. Bij nieuwe of complexe vraagstukken kan de beginnend beroepsbeoefenaar terugvallen op haar (functioneel) leidinggevende en op het team. Eindverantwoordelijkheid ligt bij haar (functioneel) leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ontwikkelen en inzetten van het eigen expressief talent	De student ontwikkelt een eigen expressief kunstwerk en presenteert dit, waarbij hij/zij het creatieve proces en de keuzes toelicht	- Bepaal het expressievorm en thema - Verzamel inspiratie en materialen - Maak een schets of plan van het kunstwerk - Voer het creatieve proces uit - Documenteer het proces en de keuzes - Bereid de presentatie voor - Presenteer het kunstwerk aan anderen - Licht het proces en de keuzes toe tijdens de presentatie - Reflecteer op het eigen werk en de presentatie - Verzamel feedback en evalueer het proces - Pas indien nodig het werk aan - Maak een portfolio met bewijsstukken - Reflecteer op het ontwikkelde talent - Bespreek de ervaringen met een begeleider	- Het kunstwerk toont eigen creativiteit en expressie - Het proces is duidelijk gedocumenteerd - De presentatie is inhoudelijk onderbouwd - Reflectie is kritisch en ontwikkelingsgericht - Materialen en technieken worden passend ingezet - Feedback wordt verwerkt in het eindresultaat

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ontwikkelen en inzetten van het eigen expressief talent	De student ontwikkelt en presenteert een creatief expressief kunstwerk dat aansluit bij de interesses en talenten van een specifieke doelgroep, waarbij gebruik wordt gemaakt van verschillende materialen en technieken.	- Bepaal het thema en de doelgroep - Verzamel inspiratie en ideeën - Kies geschikte materialen en technieken - Ontwikkel een schets of plan - Voer het creatieve proces uit - Reflecteer op het proces en resultaat - Pas indien nodig het kunstwerk aan - Documenteer het ontwikkelproces - Presenteer het kunstwerk aan anderen - Verzamel feedback en evalueer - Reflecteer op eigen talentontwikkeling - Leg de gemaakte stappen en keuzes vast - Bespreek het werk met een begeleider - Verwerk verbeterpunten in het eindresultaat - Maak een portfolio met bewijsstukken - Evalueer het proces en de uitkomst	- Het kunstwerk sluit aan bij de doelgroep - Materialen en technieken worden passend gebruikt - Het proces wordt duidelijk gedocumenteerd - Reflectie is inzichtelijk en onderbouwd - Feedback wordt verwerkt in het eindresultaat - Portfolio bevat alle gevraagde bewijsstukken

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ontwikkelen en inzetten van het eigen expressief talent	De student ontwikkelt een creatief project waarin hij/zij eigen expressieve talenten inzet en presenteert, gericht op het stimuleren van eigen en andermans expressie	- Bepaal het expressieve talent dat je wilt ontwikkelen - Kies een expressievorm en materialen - Onderzoek inspiratiebronnen en technieken - Ontwikkel een creatief plan voor het project - Voer het plan uit en documenteer het proces - Bereid een presentatie of uitvoering voor - Voer de presentatie of uitvoering uit - Reflecteer op het proces en resultaat - Verzamel feedback van anderen - Evalueer en verbeter je project - Maak een portfolio met bewijsstukken - Presenteer je project aan de klas - Bespreek je leerproces en resultaten - Reflecteer op je eigen ontwikkeling - Documenteer de feedback en verbeterpunten - Lever het portfolio en presentatie in	- Het project moet een duidelijk begin, midden en einde hebben - Het project moet eigen creativiteit en talent tonen - Het portfolio moet minimaal 3 bewijsstukken bevatten - De presentatie moet aansluiten bij de gekozen expressievorm - Reflectie moet inzicht geven in eigen ontwikkeling - Materialen en technieken moeten passend en verantwoord worden ingezet

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl